

Onderwerpen

1	Wettelijk kader en toezicht.....	1
2	Entreeopleidingen en basisvaardigheden.....	2
3	Examinering burgerschap	2
4	Procesinrichting instellingsexamen burgerschap	3
5	Ondersteuning bij onderwijs en curriculum.....	3
6	Kennisdeling en ondersteuning	3
7	Webinars met praktijkvoorbeelden burgerschap	4
8	Voorlichting of advies op maat.....	4
9	Aanvullende scholing voor docenten burgerschap	4
10	Scholing Schurende Gesprekken	5
11	Op de hoogte blijven	5

1 Wettelijk kader en toezicht

Ingangsdatum nieuwe kwalificatie-eisen en nieuwe thema's

Vraag

Vanaf wanneer gelden de nieuwe kwalificatie-eisen burgerschap? Gelden deze alleen voor nieuwe studenten?

Antwoord

Communicatie van het Expertisepunt Burgerschap is gebaseerd op de Kamerbrief van OCW van 18 december 2025. In deze brief geeft OCW aan dat het wetsvoorstel naar verwachting per 1 augustus 2027 in werking zal treden. Daarmee heeft OCW expliciet verduidelijkt dat augustus 2026 niet langer aan de orde is.

De duidelijkheid zit niet in het vaststaan van een definitieve datum, maar in het feit dat de inwerkingtreding niet eerder dan 1 augustus 2027 zal plaatsvinden. Daarbij geldt dat er op dit moment geen kabinet is, wat kan betekenen dat het wetgevingstraject verdere vertraging oploopt.

De formele vaststelling en communicatie over de definitieve ingangsdatum en de reikwijdte (bijvoorbeeld voor welke cohorten studenten de eisen gaan gelden) ligt bij OCW.

De Onderwijsinspectie ziet toe op de naleving van geldende wet- en regelgeving, maar heeft hierover op dit moment nog geen aanvullende of specifieke communicatie uitgebracht richting mbo-scholen.

Vanuit het Expertisepunt Burgerschap is bij de Onderwijsinspectie het signaal afgegeven dat er in het veld behoefte is aan nadere duidelijkheid. Zodra OCW en/of de Onderwijsinspectie hierover nadere informatie communiceren, verspreidt het Expertisepunt Burgerschap deze via de gebruikelijke kanalen.

- [Meer informatie](#) over toezicht in het mbo

- [Toelichting](#) op de Kamerbrief

2 Entreeopleidingen en basisvaardigheden

Basisvaardigheden en Entreeopleidingen (burgerschap)

Vraag

Wat is bekend over de uitwerking van de nieuwe kwalificatie-eisen burgerschap voor Entreeopleidingen, met name in relatie tot basisvaardigheden en examinering?

Antwoord

De uitwerking van de nieuwe kwalificatie-eisen burgerschap voor Entreeopleidingen is nog niet definitief. OCW werkt dit onderdeel momenteel ambtelijk uit. Naar verwachting wordt hierover meer duidelijkheid gegeven in Q2, wanneer het aangepaste Examen- en kwalificatiebesluit WEB (Ekb WEB) openbaar wordt gemaakt via een internetconsultatie.

Het voornemen van OCW is op dit moment om voor Entreeopleidingen aan te sluiten bij de systematiek zoals die nu geldt voor rekenen. Dit betekent dat de focus ligt op het volgen en vastleggen van de ontwikkeling van studenten, en niet op een verplicht examen met een cijfer dat meetelt voor de slaag-/zakregeling. Hoe scholen deze ontwikkeling in beeld brengen, is aan de instelling zelf.

Zodra OCW hierover formele besluitvorming communiceert, zal het Expertisepunt Burgerschap deze informatie duiden en via de gebruikelijke kanalen delen.

3 Examinering burgerschap

Instellingsexamen burgerschap

Vraag

Wat is de stand van zaken rondom het instellingsexamen burgerschap?

Antwoord

De verwachte inwerkingtreding van het instellingsexamen burgerschap is, net als de wettelijke burgerschapsopdracht en de nieuwe kwalificatie-eisen, 1 augustus 2027.

Het voornemen van OCW is op dit moment om in de kwalificatie-eisen op het niveau van wet- en regelgeving geen nadere differentiatie aan te brengen. Wel bieden de kwalificatie-eisen ruimte om in de uitwerking van onderwijs en examinering recht te doen aan verschillen tussen studenten, bijvoorbeeld naar opleidingsniveau of leerweg (bol/bbl).

De Coöperatie Examens MBO (CEM) ontwikkelt sectorbrede examenproducten. Vanuit bestuurlijke afspraken is het Expertisepunt Burgerschap goed op de hoogte van deze ontwikkelingen. Over eventuele andere aanbieders van instellingsexamens burgerschap heeft het Expertisepunt Burgerschap op dit moment geen volledig overzicht.

4 Procesinrichting instellingsexamen burgerschap

Vraag

Waar begin je als instelling met het inrichten van het proces rond het nieuwe instellingsexamen burgerschap (bijvoorbeeld het aanpassen van het OER)?

Antwoord

Een logisch startpunt is MORA – onderwijskwaliteit. MORA is een landelijk referentiekader waarin mbo-scholen hun onderwijs- en examenprocessen inzichtelijk kunnen maken en beschrijven. Het ondersteunt instellingen bij het borgen van processen rondom examinering, zoals het examenplan en het Onderwijs- en Examenreglement (OER). MORA is beschikbaar via [MBO Digitaal](#)

Daarnaast biedt [KLIMmbo](#) Onderwijs en Examinering een overzicht van kaders, handreikingen en achtergrondinformatie over onderwijs en examinering in het mbo. Dit platform kan ter verdieping worden gebruikt bij de verdere uitwerking binnen de instelling.

5 Ondersteuning bij onderwijs en curriculum

Handreiking burgerschap

Vraag

Hoe kunnen de nieuwe kwalificatie-eisen worden ingepast in het bestaande curriculum?

Antwoord

Het Expertisepunt Burgerschap heeft hiervoor een handreiking burgerschap ontwikkeld. Deze ondersteunt mbo-scholen bij het vertalen van de kwalificatie-eisen naar beleid, curriculum en onderwijspraktijk. [De handreiking](#) bestaat uit een klikbare pdf, aangevuld met uitlegvideo's, en is te vinden via de website van het Expertisepunt.

6 Kennisdeling en ondersteuning

Online bijeenkomsten voor contactpersonen Burgerschap

Vraag

Wat zijn de online bijeenkomsten voor contactpersonen Burgerschap en hoe kan ik aansluiten?

Antwoord

Het Expertisepunt Burgerschap organiseert ongeveer drie keer per jaar online bijeenkomsten voor contactpersonen Burgerschap. De bijeenkomsten starten met actuele informatie over wet- en regelgeving, kwalificatie-eisen en het instellingsexamen. Daarnaast zal er vanaf 2026 ruimte zijn voor dialoogsessies, waarin scholen met elkaar ervaringen en vraagstukken uitwisselen. De thema's worden vooraf bekendgemaakt. Maatschappelijke organisaties blijven via korte pitches hun lesaanbod onder de aandacht brengen. Aanmelden als contactpersoon kan via: mbo@expertisepuntburgerschap.nl Contactpersonen ontvangen automatisch een uitnodiging voor de bijeenkomsten.

7 Webinars met praktijkvoorbeelden burgerschap

Vraag

Organiseert het Expertisepunt Burgerschap ook webinars?

Antwoord

Ja. Vanaf 2026 organiseert het Expertisepunt Burgerschap eens per twee maanden een webinar.

In deze webinars delen mbo-instellingen hun praktijkvoorbeelden en ervaringen.

De focus ligt op de inrichting en doorontwikkeling van het burgerschapsonderwijs in relatie tot de nieuwe kwalificatie-eisen. De webinars bieden scholen concrete handvatten en inspiratie voor de onderwijspraktijk. Informatie over data, thema's en aanmelding wordt gedeeld via de website, de nieuwsbrief en LinkedIn.

8 Voorlichting of advies op maat

Vraag

Kan een expert van het Expertisepunt Burgerschap langskomen voor een voorlichting of adviesgesprek?

Antwoord

Ja. In februari start het Expertisepunt Burgerschap met een nieuw team van adviseurs. Het is nu al mogelijk om een aanvraag in te dienen voor een voorlichting, adviesgesprek of ondersteuning op maat.

[Meer informatie en het aanvraagformulier](#) zijn te vinden op de website van het Expertisepunt Burgerschap.

9 Aanvullende scholing voor docenten burgerschap

Vraag

Komen er aanvullende opleidingseisen voor docenten burgerschap in het mbo?

Antwoord

Ja. In de Kamerbrief van 4 april 2024 heeft de minister van OCW toegelicht dat een aanvullend opleidingstraject nodig is voor mbo-docenten die lesgeven in een basisvaardigheid (Nederlands, rekenen of burgerschap) en die:

- een lerarenopleiding hebben gevolgd in een ander vakgebied, of
- beschikken over een Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG).

Dit opleidingstraject wordt wettelijk verankerd, zodat de Inspectie van het Onderwijs hierop toezicht kan houden.

In de Kamerbrief van 19 mei 2025 is aangegeven dat de trajecten afzonderlijk worden ingericht voor Nederlands, rekenen en burgerschap en maximaal 30 ECTS omvatten. Het voornemen van OCW is op dit moment dat de wet per 1 augustus 2027 in werking treedt. Het conceptwetsvoorstel is in juli 2025 ter internetconsultatie gepubliceerd:

<https://www.internetconsultatie.nl/mbodocentenbasisvaardigheden/b1>

De MBO Raad heeft hier in september twee formele reacties op ingediend:

<https://www.internetconsultatie.nl/mbodocentenbasisvaardigheden/reactie/d2131180-2f29-4673-8c03-4239ed85d564>

<https://www.internetconsultatie.nl/mbodocentenbasisvaardigheden/reactie/7bdae8f8-522a-43d4-9035-d18a439e543e>

De inhoudelijke eisen voor de aanvullende opleidingstrajecten zijn inmiddels vastgesteld en vastgelegd in de rapportage *Uniforme eisen mbo-docenten basisvaardigheden*:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/04/15/bijlage-3-adviesrapport-uniforme-opleidingseisen-mbo-docenten-basisvaardigheden>

Lerarenopleiders (hogescholen) ontwikkelen op basis hiervan modules, met ruimte voor maatwerk in overleg tussen docent en werkgever.

OCW werkt momenteel aan de verdere uitwerking in lagere regelgeving, waaronder de invulling van 'aanverwante lerarenopleidingen'. Deze uitwerking bepaalt met welke opleidingsachtergrond mbo-docenten wel of geen aanvullend traject hoeven te volgen. Over de status hiervan is op dit moment nog geen nadere informatie beschikbaar. Zodra hierover meer duidelijkheid is, informeert het Expertisepunt Burgerschap hierover via de gebruikelijke communicatiekanalen.

10 Scholing Schurende Gesprekken

Vraag

Komt er nieuw aanbod voor scholing rond schurende gesprekken?

Antwoord

In het voorjaar van 2026 start een nieuw professionaliseringstraject Schurende Gesprekken waarvoor vanuit het Expertisepunt Burgerschap MBO financiële ondersteuning beschikbaar is. Op dit moment wordt het scholingsaanbod geactualiseerd. Medio februari worden scholen geïnformeerd over de startdatum, voorwaarden en het beschikbare aanbod. Scholen wordt geadviseerd de website van het Expertisepunt Burgerschap te volgen.

11 Op de hoogte blijven

Nieuwsbrief, website en LinkedIn

Vraag

Hoe blijf ik op de hoogte van ontwikkelingen rondom burgerschap?

Antwoord

Het Expertisepunt Burgerschap deelt actuele informatie via:

- [de website](#)
- de digitale nieuwsbrief (meld je [hier](#) aan)
- [LinkedIn](#)